

Sygn. akt III CSK 165/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa G. sp. z o.o. w K.
przeciwko T. sp. z o.o. w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 25 listopada 2014 r., sygn. akt I ACa 1135/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800,- (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka „G.” sp. z o.o. z siedzibą w K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 25 listopada 2014 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 5 czerwca 2014 r., którym oddalono powództwo o zapłatę wniesione przeciwko „T.” sp. z o.o. z siedzibą w K..

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powódka oparła na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Skarżąca upatruje istotnego zagadnienia prawnego w potrzebie rozstrzygnięcia, czy zwolnienie z długu dokonane na podstawie art. 508 k.c. stanowi czynność kauzalną, czy abstrakcyjną. Zgodnie z utrwalonym

orzecnictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez skarżącą nie odpowiada powyższym wymaganiom. W piśmiennictwie prawniczym i orzecnictwie przyjmuje się, że w ramach swobody umów (art. 353¹ k.p.c.) możliwe jest zawarcie umowy o zwolnienie z długu zarówno o charakterze przyczynowym jak i abstrakcyjnym. Sąd *meriti* doszedł do przekonania, że w czynnościach prawnych podjętych przez strony można dopatrzeć się działania przyczynowego, mającego na celu całościowe rozliczenie i zamknięcie problemów wynikających z wcześniej łączących je stosunków prawnych w związku z zawarciem nowej umowy. Z tej też przyczyny prezentowane zagadnienie ma charakter teoretyczny i brak mu cechy bezpośredniego związku z podstawami orzekania w sprawie.

Powołanie się na przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa - mimo wystąpienia takiej potrzeby - nie doczekał się wykładni albo niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.;

z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, przytoczenia odpowiednich orzeczeń i wyjaśnienia, na czym one polegają (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). W niniejszej sprawie skarżąca dostrzegła potrzebę wykładni przepisów prawa budzących rozbieżności orzecznicze w związku z tym samym problemem, który przedstawiła w ramach pierwszej przyczyny powołanej we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Ze względów wskazanych wyżej i ono nie uzasadnia przyjęcia skargi.

Z kolei oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) ma miejsce, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być oczywiste, że istnieje kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, oraz przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w przeważającym zakresie odnosi się do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, którą na mocy art. 398³ § 3 k.p.c. Sąd Najwyższy jest związany, a w pozostałym zakresie jest tak skrótowa, że nie poddaje się kontroli. Samo przekonanie strony o zasadności skargi, w braku takiej motywacji jest niewystarczające.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania oraz na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 i art. 398²¹ k.p.c.) orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego.

I.n